Jaargang 116. Vrijdag, 6 Maart 1857. No. 28.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

VERHURING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij **enkele inschrijving**, te verhuren:

Den **TUIN** gelegen achter de Gebouwen in de Kruidstraat, genaamd *het Laboratorium*, voor den tijd van **drie** jaren.

De Voorwaarden van Verhuring zullen, van heden, ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn aan het BUREAU van FABRIJKAGE op het Raadhuis.

De aanwijzing ter plaatse zal geschieden op DONDERDAG den 5den Maart, des namiddags te 3 uur.

De op zegel geschreven INSCHRIJVINGSBILJETTEN, ingerigt overeenkomstig de Voorwaarden, moeten voor of uiterlijk op ZATURDAG den 7den Maart 1857 aan het Raadhuis worden bezorgd.

De opening der Biljetten en de provisionele toewijzing aan den hoogsten Inschrijver, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op MAANDAG den 9den Maart 1857, des voormiddags te tien uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 26 Februarij 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

LEGGER VAN DE WATEREN, BRUGGEN en WATERWERKEN.

De BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* doen te weten, dat de **LEGGER** van de **WATEREN, BRUGGEN** en **WATERWERKEN** in deze Gemeente, door den RAAD vastgesteld den 19den Januarij l.l., door Heeren GEDEPUTEERDE STATEN is goedgekeurd bij Resolutie van den 26sten Februarij l.l., no. 80; — geschiedende hiervan afkondiging ter voldoening aan art. 9 van het Provinciaal Reglement van den 11den Julij 1855 (*Prov. Blad* no. 46).

GRONINGEN, 4 Maart 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* vestigen, in gevolge daartoe ingekomen verzoek, de aandacht van de belanghebbende Ingezetenen op het hierna volgend **PROGRAMMA** van **PRIJSVRAGEN**, uitgeschreven door de AFDEELING *ZWOLLE* der VEREENIGING **tot Bevordering van Fabrijk- en Handwerk-Nijverheid in Nederland.**

GRONINGEN, 2 Maart 1857.

Burgemeester en Wethouders: SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

PROGRAMMA.

No. 1. Een Tafeltje op ééne kolom, — het blad ingerigt tot Schaak- en Dambord, Prijs *f* 10,00.

No. 2. Een sierlijk gewerkt Bloementafeltje van gevlochten ijzerdraad, waarop geplaatst eene Vogelkooi van dito werk, Prijs *f* 10,00.

No. 3. Eene plank half met zink-, half met lood-wit geverwd, waarop in schrijfletters het gewone Alphabeth is geschreven, en een zelfde Alphabeth in kapitale of trekletters; de schrijfletters hoog 3 Nederl. Duimen, de kapitale letters naar evenredigheid, Prijs *f* 5,00.

No. 4. Een ijzeren Espagnolet, dienende tot sluiting van een gewoon draairaam, de staaf lang 2.60 El, de beweging of sluiting ter keuze van den Vervaardiger, Prijs *f* 10,00.

No. 5. 2 Consoles, gebeiteld uit wit Marmer, in den vorm van Corinthische modillons, volgens VIGNOLA, — de Consoles lang 0.25 El, breed naar eisch, Prijs *f* 10.00

No. 6. Het model van een Tonmolen, lang 1 El, met deszelfs bijbehooren, de buiten-omtrek 0.70 El, de spil zwaar 5 Duimen, Prijs *f* 15.00.

No. 7. Een sierlijk gewerkt Tafeltje op eene kolom, geheel Chineesch verlakt; — de materialen, waarvan men het voorwerp wenscht te vervaardigen, geheel ter keuze van den Vervaardiger, Prijs *f* 20.00

No. 8. Het Zwolsche Wapen, gesneden van Eikenhout, met al deszelfs Attributen, het geheel hoog 0.50 El, lang 1.10 El, gewerkt in eene bolle toog van 2 Ellen straal, Prijs *f* 10.00.

N.B. *Deze laatste prijs is uitgeschreven door en ten koste van de Commissie belast met de regeling der Prijsvragen.*

ALGEMEENE BEPALINGEN.

Art. 1. De Leerlingen, welke deze Prijsvragen wenschen te beantwoorden, moeten den leeftijd van drieëntwintig jaren nog niet bereikt hebben. Hiervan zijn evenwel uitgezonderd de vragen voorkomende onder No. 7 en 8, waarbij geen ouderdom in aanmerking zal worden genomen.

Art. 2. De Voorwerpen moeten *vrachtvrij* vóór den 1sten Julij 1857 ingezonden zijn bij den Secretaris der bovengenoemde Afdeeling, den Heer J. S. VAN DEVENTER, te *Zwolle*.

Art. 3. De in te zenden Stukken moeten geteekend zijn met eene spreuk of merk, en voorzien van een verzegeld Briefje, waarop van buiten dezelfde spreuk en het merk, en van binnen de naam, kwaliteit en woonplaats van den Vervaardiger, terwijl bij de beantwoording der Prijsvragen van No. 1 tot 6 nog bovendien ingesloten zal moeten zijn een Certificaat van den Meester bij wien de Leerling werkzaam is, houdende, dat het stuk uitsluitend door dien Leerling vervaardigd is.

Art. 4. Buiten de geldelijke belooning, ontvangt ieder der bekroonden nog een vereerend Getuigschrift van het Bestuur der Afdeeling, hetwelk bovendien nog getuigschriften kan uitreiken aan hen wier voorwerpen die der bekroonde het naast bij komen.

Art. 5. De Voorwerpen zullen op nader te bepalen tijd en plaats worden tentoongesteld, terwijl de bekrooning zal plaats hebben in eene Afdeelings-vergadering in de maand Augustus 1857, waarbij tevens de Inzenders en Leerlingen der Industrie-School zullen worden toegelaten.

Art. 6. De ingekomene Voorwerpen blijven eigendom der Inzenders, die echter de vrijheid hebben, den prijs te bepalen voor welken zij dezelve willen afstaan.

Namens de Commissie:
S. A. JACOBS, *President.*
J. S. VAN DEVENTER, *l. Secretaris.*

RAADSVERGADERING,

Zaturdag den 7den Maart 1857, 's voormiddags te 11½ uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

NEDERLANDSCH OOST-INDIË.

De *Staats-Courant* meldt, dat de met de laatst aangekomen brieven-maal uit Neerlands-Indië ontvangen berigten over 't algemeen gunstig luiden, en deelt verder deswege de volgende bijzonderheden mede:

»De heer mr. *C. Visscher* heeft in eene buitengewone vergadering van den raad van Nederlandsch Indië, op den 31sten December 1856, onder het voorzitterschap van den gouverneur-generaal gehouden, zijne functiën als lid van dien raad nedergelegd.

»Het gebrek aan geschikte gronden en de sedert eenigen tijd ondervonden min gunstige resultaten der koffijcultuur in sommige gedeelten der Preanger-regentschappen, hebben aanleiding gegeven tot een onderzoek, in hoe ver zulks, in verband tot de krachten der inlandsche bevolking, al of niet meest leiden tot eene beperking of intrekking dier cultuur in de bedoelde gedeelten der genoemde residentie.

»De uitkomst van dat onderzoek is geweest, dat de regering besloten heeft, dat geene verdere uitbreiding zal worden gegeven aan de koffij-aanplantingen in een paar districten behoorende tot het regentschap Tjianjoer; zullende men zich daar bepalen tot het met zorg onderhouden der bestaande aanplantingen op de tegenwoordige hoogte, en dat in eenige districten van het regentschap Soekapoera, de koffijcultuur is ingetrokken, onder de bepaling, dat de koffij van die aanplantingen, zoolang die nog vruchten geven, voortdurend aan het gouvernement zal worden geleverd.

»Voorts zal worden in overweging genomen het al of niet doelmatige en wenschelijke voor de inlandsche bevolking, van het nemen eener proef met de teelt van den gomelastiek-boom in de daarvoor geschikte districten van laatstgenoemd regentschap, met het doel om daarvan zoo mogelijk eene volkscultuur te maken.

»De vele regens, gedurende het jaar 1856 op het eiland Banka gevallen, op tijdstippen waarop voor de bewerking van ladangs juist droogte noodig is, hebben de vooruitzigten van den rijst-oogst aldaar zoo ongunstig gemaakt, dat in sommige districten de vrees is ontstaan voor gebrek aan die eerste levensbehoefte.

»Dien ten gevolge is ter beschikking van het bestuur van Banka gesteld eene zekere som gelds, om daarvoor door de bevolking houtwerken te doen leveren, uit welker betaling zij rijst zal kunnen inkoopen, welke van uit Palembang door den handel zal kunnen worden aangevoerd; terwijl tevens de magtiging is verleend om aan de behoeftigen, die niet in staat zijn zich door handen-arbeid het noodige te verschaffen, eene tegemoetkoming in geld uit te reiken."

Voorts deelt de *Staats-Ct.* nog mede, dat bij kon. besluit van den 11den September 1856 zijn benoemd tot ambtenaren voor de dienst van het boschwezen in Ned.-Indië: *J. Beijerinck*, *C. M. C. Noodt*, *R. Stuffken* en *W. A. A. de Sturler*.

PERZIE.

Na al hetgeen reeds in de laatste dagen is geschreven over den goeden gang der onderhandelingen van *Feruck*-khan en lord *Cowley* te Parijs, kan het wel geen eigenlijk nieuws meer genoemd worden, dat de gevolmagtigden van Perzië en Engeland gisteren tot de onderteekening van het vredesverdrag zijn overgegaan. Dit verdrag, waarvan de bepalingen nog niet zijn bekend gemaakt, moet nu nog door de beide gouvernementen bekrachtigd worden. Dat de Engelsche regering daartoe zal overgaan, wordt buiten twijfel gesteld. Meer schijnt men bezorgd voor de goedkeuring van den Schach en geeft als reden daarvoor op de vrees, dat de Russische invloed aan het hof te Teheran hier belemmerend in den weg zal treden.

Daaraan moet het dan ook worden toegeschreven, dat de Fransche regering, die ook in deze kwestie weder ontegenzeggelijk met hare vredelievende staatkunde is tusschen beide gekomen, aan hare gezanten bij het Perzische hof instructiën gezonden heeft om bij den Schach aan te dringen op het goedkeuren der overeenkomst, waaromtrent de Britsche en de Perzische gezanten te Parijs het eens zijn geworden.

Verder wordt verzekerd, dat de bevelhebbers der Britsche en Perzische troepen reeds overeengekomen zijn om gedurende drie maanden, te rekenen van den 1sten Maart, een wapenstilstand te doen plaats hebben. In dien tijd kon het ontwerp-verdrag te Teheran ontvangen en ook een antwoord op hetzelve gegeven zijn. — Alles belooft alzoo een' vredelievenden afloop van dit geschil.

TURKIJE.

Volgens tijdingen uit Konstantinopel van den 23sten Febr., is de afbakening der grenzen van Moldavië voltooid en van het afgestane grondgebied in naam van den Sultan bezit genomen.

De stedehouder des Sultans in Wallachije, de vorst *Ghika*, heeft een besluit uitgevaardigd, strekkende tot heropening der volksscholen, welke onder het bestuur van den laatsten Hospodar in alle dorpen van dat vorstendom opgerigt maar sedert verscheidene jaren gesloten zijn. Ook heeft hij de oprigting eener school voor het onderwijs in handelszaken verordend.

GRIEKENLAND.

In den senaat van Griekenland heeft, volgens een dagblad, een incident plaats gehad, dat gewigtige gevolgen kan hebben. Men zal zich namelijk herinneren, dat eenigen tijd geleden, de regering een memorandum aan de drie beschermende mogendheden heeft gezonden over den algemeenen staat van zaken in dat land. Dit memorandum nu is het onderwerp geworden van eenige interpellatiën in den senaat, waarbij zich de oud-ministers, *Christides* en *Rigas*, in de meest afkeurenswaardige bewoordingen over de handelingen der regering te dien aanzien uitgelaten hebben. Zij hebben verklaard, dat dit memorandum een zamenweefsel van leugens was; dat de minister van buitenlandsche zaken, *Rangabé*, met de belangen des lands den spot gedreven had; dat alles geschiedde om de hofpartij te believen, met verzaking van 's lands belangen, en dat dit memorandum door den minister dus verloochend moest worden. De minister heeft hierop willen antwoorden, doch was daartoe, wegens zijne woede, buiten staat. Ten slotte heeft hij verklaard, dat hij den moed had dit document te verloochenen. Verreweg de meerderheid van den senaat was ten deze tegen den minister; doch hetgeen buitengewoon opmerkelijk is, is dat dezelfde *Rangabé*, nadat dit schandelijk tooneel in den senaat heeft plaats gehad, op een bal door den Koning gegeven, door dezen op de vleijendste wijze is bejegend.

ITALIE.

Eene depêche uit Napels meldt, dat de Koningin den 28sten Febr. gelukkig van een zoon bevallen is, zijnde dit haar negende kind. Men hoopt dat dit huiselijk geluk den vorst zal brengen tot eene amnestie, die hem de liefde des volks en de hernieuwing der vriendschapsbetrekkingen met de Westersche mogendheden zou kunnen verzekeren.

In weerwil van de zorgvuldigheid, waarmede de Napelsche regering de amnestie, door Keizer *Frans Jozef* te Milaan verleend, heeft pogen geheim te houden, is zij evenwel aldaar algemeen bekend geworden. Het berigt hiervan heeft onder de bevolking eene levendige sensatie verwekt, maar daarentegen een' uiterst ongunstigen indruk op den Koning en diens hof. Geen der aldaar verschijnende dagbladen, die door de politie op het strengst bewaakt worden, heeft het tot dusverre gewaagd hierover iets te zeggen. De politie heeft zelfs sedert hare werkzaamheid verdubbeld en een aantal nieuwe arrestatiën bewerkstelligd. Rusland en Pruissen hebben op nieuw bij den Koning stappen gedaan om hem tot toegevendheid te bewegen; zij zijn echter zonder gevolg gebleven.

— De Paus heeft eene speciale commissie ingesteld, belast met het onderzoek van de gevolgen, welke de doorgraving der landengte van Suez zal hebben voor den handel, en de maatregelen, welke zullen behooren te worden genomen, opdat de Pauselijke staten van die onderneming de meeste vruchten zullen kunnen plukken. De commissie bestaat uit tien leden, onder het voorzitterschap van den minister van koophandel en openbare werken.

— Te Turijn heeft de Koning *Victor Emanuel* eene revue gehouden ter eere van den grootvorst *Konstantijn* van Rusland, die zich daar thans bevindt. Op dit oogenblik zijn de betrekkingen tusschen Sardinië en Rusland zeer vriendschappelijk, hetgeen eene scherpe tegenstelling uitmaakt met de hevige nota's die thans tusschen de hoven van Turijn en Weenen gewisseld worden, zóó zelfs, dat men voor eene breuk tusschen beide staten beducht is. Het Fransche en het Engelsche kabinet wenden evenwel alles aan om ten dezen te bemiddelen, en men vleit zich met de hoop, dat het hun zal gelukken eene afbreking der diplomatische betrekkingen te verhinderen.

SPANJE.

Tusschen Spanje en Mexico schijnt het inderdaad tot een oorlog te zullen komen. Uit Madrid wordt nu weder gemeld, dat de regering zich tot de Fransche en Engelsche gouvernementen gewend heeft, met verzoek om eenige oorlogsschepen naar de Antilles te zenden, ten einde Cuba te beschermen tegen de mogelijke aanvallen der Amerikaansche vrijbuiters, wanneer dit eiland door de Spaansche expeditie tegen Mexico, van een gedeelte zijner troepen ontbloot is. Men voegt er bij dat, hoewel het antwoord op dit verzoek nog niet te Madrid ontvangen is, er evenwel niet aan getwijfeld wordt, of Frankrijk en Engeland zullen dit verzoek inwilligen.

In geheel Spanje zijn overigens de staatkundige partijen ijverig in de weer om zich de meerderheid bij de aanstaande verkiezingen voor de Cortes te verzekeren. De leiders der absolutistische partij hebben aan de leden der geestelijkheid circulaires doen geworden, waarin zij hen aanmanen hunne gemeentenaren te doen stemmen voor mannen van de meest reactionnaire beginselen. De clericale bladen, die eerst onthouding aanraadden, bevelen thans openlijk de kandidatuur aan van *Cabrera* en *Elio* en zelfs van *Villalain* en de gebroeders *Hierros*, de onlangs geamnestiëerde bendehoofden, die zoowel struikroovers als Carlisten zijn. Men gelooft echter niet, dat deze voor de rust van Spanje gevaarlijke bemoeijingen met eenigen uitslag zullen worden bekroond.

ZWITSERLAND.

In Neufchatel blijft het nog steeds gisten. De overheid moet er, zegt men, stukken in handen gekregen hebben, waaruit duidelijk blijkt, dat sommigen van eene nieuwe beweging droomen, die zij wel weten dat op niets zal uitloopen, maar waardoor zij slechts de aandacht der diplomatie willen trekken en doen gelooven, dat de eene partij door de andere onderdrukt wordt. — Eene commissie van acht hoofdofficieren uit de republikeinsche partij in Neufchatel is dezer dagen vergaderd geweest, om maatregelen te beramen ten einde op alle pogingen van dien aard voorbereid te zijn.

Het gemeentebestuur van Neufchatel heeft tot de inwoners eene proclamatie gerigt, om hun hiervan kennis te geven en hen te waarschuwen tegen de onruststokers op hunne hoede te zijn, met uitnoodiging om zich, tot beteugeling van elke oproerige poging, als vrijwilligers aan de burgerwacht aan te sluiten.

Ook de goede verstandhouding tusschen Zwitserland en Pruissen laat nog voortdurend veel te wenschen over.

Een der voornaamste bladen van Bern, *la Suisse*, berigt dat de onderhandeling te Parijs betrekkelijk Neufchâtel niet vordert; dat de gelastigde van Zwitserland, de heer *Kern*, nog niets gewonnen heeft, en dat Pruissen thans, nu de gevangen genomen koningsgezinden uitgebannen zijn, zich ontheven acht van de beloften, die het gegeven had voor het geval dat zij onvoorwaardelijk in vrijheid gesteld werden.

Het orgaan der Pruissische regering, de *Zeit*, beweert zijnerzijds, dat Pruissen nooit aan Zwitserland aanleiding heeft gegeven om te hopen, dat het, in geval de gevangene koningsgezinden vrijgelaten werden, tot een vrijwilligen afstand zoude overgaan. In tegendeel, steeds is de *onvoorwaardelijke* vrijlating gevorderd, en wel alleen om de mogelijkheid van den terugkeer op den door het Londensche protocol van den 8sten Mei 1852 voorgeschreven weg te verkrijgen, waarvan de voortdurende hardnekkigheid van Zwitserland het weggedrongen zou hebben.

Uit een en ander blijkt dat de zaken nog op verre na niet weder in het reine zijn en dat de conferentie die tot regeling dezer aangelegenheid zal bijeengeroepen worden, nog handen vol werks zal hebben om beide partijen te bevredigen.

Het schijnt intusschen zeker, dat die conferentie in de eerste helft van deze maand zal bijeenkomen. Een Zwitsersch blad zegt zelfs, dat de opening der conferentie alleen wacht op de aankomst van den Russischen gevolmagtigde.

Volgens berigten uit Berlijn, zoude de graaf *v. Hatzfeld*, die aan de conferentiën zal deelnemen, tot instructie ontvangen hebben, om tot geen enkel voorstel het initiatief te nemen, maar in tegendeel te wachten op die, welke souden gedaan worden door den vertegenwoordiger van Zwitserland of door die der groote mogendheden en daarvan naar Berlijn berigt te zenden.

DUITSCHLAND.

Het Pruissische huis van afgevaardigden heeft Woensdag bij de tweede stemming over het wets-ontwerp betreffende de echtscheidingen, het wets-ontwerp in zijn geheel verworpen met 173 tegen 134 stemmen.

De president-minister *v. Manteuffel* had anders den vorigen dag aan het huis medegedeeld, dat de regering groot gewigt hechtte aan eene wet aan wier zamenstelling twee jaren is gearbeid.

— In hare jongste zitting heeft de Duitsche bondsvergadering hare sanctie verleend op eene tusschen Pruissen en de Nederlandsch-Luxemburgsche regering gesloten overeenkomst betreffende het bondscontingent en de garnizoenstroepen dier bondsvesting.

— Prof. *d'Arrest*, te Leipzig, heeft den 23sten Febr., bij het sterrebeeld *Pegasus*, eene kleine, maar heldere komeet ontdekt.

GROOT-BRITTANJE.

Het in het Lagerhuis door den heer *Cobden* gedane voorstel, strekkende tot berisping van de handelwijze der Britsche gezagvoerders in China, is met eene meerderheid van 16 stemmen in de zitting van Dingsdag *aangenomen*. Dit door den telegraaf aangebragte berigt is van geen geringe beteekenis. Na zulk eene afkeuring, al is het ook met slechts geringe meerderheid, kon het ministerie niet meer tegenover dit Parlement blijven staan. Een van beide moest gescheiden: òf dat het ministerie aftrad, òf dat het Lagerhuis werd ontbonden. Lord *Palmerston* heeft tot dit laatste besloten, hij wil de uitspraak der natie inroepen, liever dan te bukken »voor eene uit partijzucht en met verzaking van alle beginselen gesloten coalitie."

Doch gaan wij meer in bijzonderheden den strijd na die tot deze uitkomst heeft geleid. Van de beraadslagingen over genoemd voorstel in de zitting van Vrijdag is reeds in ons vorig nommer verslag gegeven. Die beraadslaging deed reeds zien, dat de uitslag der stemming hoogst onzeker was. Beide partijen, zoowel de ministeriëlen als de conservativen, spanden daarom in den tusschentijd, die er nog vóór de tweede openbare zitting op Maandag overig was, al hare krachten in, ieder om haren aanhang door onderlinge eendragt en door tijdelijke aansluiting aan mannen van verschillende beginselen te versterken.

De bijeenkomst door lord *Palmerston* belegd, om met zijne staatkundige vrienden te rade te gaan, werd door ruim honderd leden bijgewoond, waaruit werd opgemaakt, dat de tegenpartij de meerderheid heeft; weshalve daar de vraag werd geopperd, in hoe ver de bedreiging van een beroep op de natie bij nieuwe verkiezingen geschikt zou zijn om de meerderheid tot de zijde

der regering te doen overslaan. De mededeeling betreffende zulk een beroep, die nog denzelfden dag in de *Observer* werd gevonden, was een gevolg van de gehouden vergadering. Algemeen was men van oordeel dat dit middel van intimidatie goed zoude werken, daar er wel afgevaardigden zouden zijn, die liever, zelfs tegen hunne overtuiging, voor het kabinet stemden, dan den kans te loopen van eene nieuwe verkiezing, waarbij hunne kandidatuur welligt de nederlaag zou lijden. De uitkomst heeft evenwel het tegendeel doen zien.

De tegenpartij zat ook niet stil. Ten huize van lord *Derby* vergaderden 160 conservative leden om hunne te houden gedragslijn vast te stellen. In die bijeenkomst heeft lord *Derby* verklaard, dat hij bij den aanvang der zitting zich met den heer *Disraëli* heeft verstaan over de gedragslijn, in beide Huizen te volgen; hij wierp echter de beschuldiging van coalitie verre van zich: die beschuldiging kunnen de partijen niet goed verdragen. Tusschen hem (*Derby*) en *Gladstone*, zeide de lord, bestaat geene overeenkomst, geene verstandhouding. Het hoofd der oppositie in het Hoogerhuis erkende overigens, dat het voor de thans in de minderheid zijnde behoudende partij een groot voordeel zou zijn, als zij mannen van zulke verdiensten en van zoo veel invloed als *Gladstone*, aan zich konde verbinden. Aan het slot zijner rede heeft lord *Derby* zijne gehechtheid aan het Protestantsche geloof betuigd en zijne vrienden, leden van het Lagerhuis, nadrukkelijk vermaand voor *Cobdens* voorstel te stemmen.

Nadat zoo in bijzondere bijeenkomsten de leden van het Lagerhuis reeds tot de eene of andere meening waren overgehaald, werden de debatten Maandag hervat, doch namen ook toen nog geen einde, daar de stemming tot Dingsdag werd uitgesteld. De belangstelling van het publiek bleef groot en levendig, doch de talenten der sprekers waren Maandag van geen zoo zware gehalte als bij de eerste discussie, toen *Cobden* en *Russell* de vergadering in eene bruisende gemoedsstemming bragten. Een viertal sprekers verklaarden zich voor en twee tegen het voorstel van *Cobden*.

» Het is te omslagtig — zegt eene correspondentie der *Amst. Ct.* over die zitting — en ook onnoodig om al de argumenten der oppositie en al de spartelingen der ministers te vermelden. Genoeg zij het, — vooral daar uit de dépêches van den tegenwoordigen minister van buitenlandsche zaken blijkt, dat het kabinet sterk heeft aangehouden bij sir *John Bowring*, om geene gelegenheid te verzuimen toegang in Canton te verkrijgen! — te doen opmerken, dat de ministers, niet in staat om hunne dienaren in China op te offeren, zich in het naauw gebragt zien door eene geheel onverwachte oppositie, in plaats van roem te oogsten over het behalen van nieuwe voordeelen en invloed in China."

Van de zitting van Dingsdag, waarin het groote pleit ten nadeele der regering beslist is, zijn natuurlijk nog geene bijzonderheden bekend. Alleen weet men, dat daarbij èn lord *Palmerston* èn lord *Derby*, alzoo de aanvoerders der tegen elkander over staande partijen, het woord hebben gevoerd. Naar de telegraaf meldt, heeft de nederlaag der regering groote vreugde in de vergaderzaal veroorzaakt.

Volgens de *Morning Post*, het orgaan van *Palmerston*, zal het Lagerhuis ontbonden worden zoodra de voorbereidende maatregelen zijn genomen. De geregelde gang der openbare dienst was intusschen gewaarborgd.

De *Morning-Advertiser* berigt, dat het Parlement tegen het midden der maand Mei, na de aanneming der begrooting, zal worden ontbonden.

Door het dagblad *Daily News* wordt het lord *Palmerston* vijandige besluit van het Lagerhuis zeer toegejuicht. In het artikel dat aan de beschouwing van de zitting van Dingsdag gewijd wordt, komt o. a. voor, dat het Parlement de overlegging behoort te vragen van alle instructiën door het bewind aan admiraal *Seymour* gegeven, en van de regtstreeksche onderhandelingen met het hof van Peking.

De *Times* bevat een artikel, ten betooge dat een beroep op de natie tot uitslag zal hebben, dat het land de staatkunde van lord *Palmerston* in de Chinesche kwestie goedkeurt.

De *Times* maakt zich vrolijk met de » vrienden van China" in het parlement. » Had de Keizer van China of de beminnelijke gentleman *Yeh* de discussiën in ons parlement bijgewoond — zoo schrijft het blad — dan zijn wij verzekerd, dat hunne hoop, om de buitenlandsche barbaren te overwinnen, zeer zou versterkt zijn. De eene spreker na den anderen schilderde zijne Hemelsche Majesteit als de patriarchale beheerscher van een vrij volk, het gepeupel van Canton als eene kudde schapen, *Yeh* als een zachtzinnig herder, de kwestie over de *Arrow* als een ongelukkig misverstand. De Chinezen worden voorts voorgesteld als een arm vervolgd, door bandieten aangevallen en als een in eigen huis door » vreemde duivels" mishandeld volk. Wat zouden zich de toehoorders uit het Hemelsche rijk verheugd hebben, als zij vernomen hadden, dat deze ongehoopte verdedigers van hen geene gewone mannen, maar de eersten des lands waren!" Of deze ongegronde en laffe spotternij het blad in de achting van de weldenkenden zal doen rijzen, mag betwijfeld worden.

— De Engelsche justitie heeft dezer dagen uitspraak moeten doen in een zonderling regtsgeding. Een Protestantsch predikant was in den echt getreden en had als geestelijke zijn huwelijk zelf gesloten. De regtbank heeft het huwelijk van kracht en de verbindtenis regtmatig verklaard.

— De Engelsche dagbladpers laat zich thans ook hooren ten gunste van het ontwerp voor een kanaal naar Suez (waarvan de uitvoering, zooals men weet, alleen door Engeland wordt tegengewerkt). De *Shipping and Mercantile Gazette* zegt daarover het volgende: » Nadat alle voordeelen van het Lessepsche ontwerp aangetoond zijn, is het inderdaad moeijelijk te begrijpen, dat de Engelsche regering aan de uitvoering hinderpalen in den weg legt. De neutraliteit van het kanaal is eene hoofdvoorwaarde van het werk, en is deze voorwaarde eenmaal vervuld, welke gronden kunnen de ministers van H. M. dan nog bijbrengen, om hunne vijandige bedoelingen tegen dit plan te regtvaardigen? De Sultan is, gelijk men weet, zeer gunstig voor de zaak gestemd, doch even bekend is het, dat lord *Stratford de Redcliffe* den Sultan belet om zijne toestemming te geven. Wij zijn meesters van het kanaal, beheerschen door Gibraltar en Malta de Middellandsche zee, en kunnen door Aden den toegang tot de Roode zee naar welgevallen sluiten. Maar is het verstandig van de Engelsche regering, zich op een zoo kleingeestig en egoïstisch standpunt te plaatsen en opzettelijk zich tegen de ontwikkeling van den wereldhandel te verzetten, zonder ook maar eenige gegronde reden ter regtvaardiging van zoodanige handelwijs aan te voeren? Men zegt dat de ondersteuning, door de Engelsche regering aan den spoorweg van de Euphraat verleend, geen ander doel had, dan eene met het Suez-kanaal wedijverende verbindingslijn te verschaffen. Zoodanige staatkunde is der Engelsche regering onwaardig, en kan heden ten dage slechts bevorderen, eene stemming tegen Engeland te verwekken, welke het van zijne zijde veeleer verstandig zoude wezen tegen te gaan. Wij voor ons zijn beide ondernemingen opregt toegedaan, daar zij geschikt zijn om de algemeene belangen van handel en nijverheid in het algemeen en van ons land in het bijzonder te ontwikkelen. Wij kunnen geenen steekhoudenden grond vinden voor de staatkunde, welke, naar men zegt, in deze door onze regering vastgehouden wordt."

— Een luitenant van de zeemagt der Vereenigde Staten heeft een instrument uitgevonden, hetwelk, geplaatst wordende aan de kiel van een schip, de diepte van het water, nabij het strand of op ondiepten aangeeft, zonder het gebruik van het dieplood, overal waar de diepte geen twee vademen te boven gaat. Deze uitvinding, waarover een gunstig rapport door eene commissie van zee-officieren is uitgebragt, zal onverwijld op een der gouvernementsschepen toegepast worden.

FRANKRIJK.

De bisschop van Nancy, eerste aalmoezenier des Keizers, begeeft zich naar Rome, ten einde den Paus over te halen naar Frankrijk te komen, om den Keizer te kroonen. Men gelooft dat hij de door mgr. *Morlot* begonnen onderhandelingen tot een goed einde zal brengen. Hij heeft in last om alle concessiën te doen, ten einde den H. Vader tot de reis naar Parijs te bewegen.

— Tot heden is de zaak van den bisschop van Moulins nog niet bij den raad van state aanhangig gemaakt; er bestaat zelfs mogelijkheid dat dit in het geheel niet geschieden zal, daar de hooge geestelijkheid ijverig in de weer is om de zaak te smoren, en naar het schijnt het hof van Rome zelf zich er in zal mengen om eene minnelijke schikking tot stand te brengen.

Men blijft verzekeren dat te Moulins, de zetel van den bisschop *de Dreux-Brézé*, alwaar onlangs eene Protestantsche kerk is geopend, verscheidene personen tot het Protestantsche geloof overgaan.

— Als een bewijs, dat de Parijsche galanterie nog niet is verdwenen, wordt het volgende medegedeeld. In het Zaturdag verschenen nommer der *Gazette de Paris* werd mad. *Brohan*, eene bekende tooneelspeelster, hevig aangevallen, door zekeren *Pelloquet*. Reeds des anderen daags te 12 uur had zij 33 brieven ontvangen, waarin de schrijvers, jonge officieren en andere personen van dien stand, zich aanboden hare zaak met den degen uit te maken.

Dezelfde tooneelspeelster is ook nog door een ander voorval het onderwerp van dagbladartikels. In den *Figaro* had zij dezer dagen, onder den pseudoniem van *Suzanne*, een scherpen aanval tegen *Victor Hugo* geplaatst. *Alexander Dumas* heeft hierop een brief geschreven aan den directeur van het theatre Français, waarin hij verklaart, zooveel vriendschap en bewondering te koesteren voor *Victor Hugo*, dat hij verlangt, dat de persoon, die hem in zijne ballingschap nog aantast, niet meer in zijne (*Dumas*) stukken spele.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Het wetsontwerp tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1854 (welks aanneming met algemeene stemmen reeds in ons vorig nommer is gemeld) heeft tot uitgebreide beraadslagingen in de zitting van Maandag aanleiding gegeven.

De heer *van Hoëvell* opende deze en gewaagde van voor de makelaars nadeelige voorschriften, die ten aanzien der verkoopingen van de koffij der Ned. handelm. onlangs genomen zijn. Hij gaf den wensch te kennen, dat liever eene algemeene herziening van de op het te gelde maken der producten in Indië vallende kosten mogt plaats hebben. Wijders sprekende over de noodzakelijkheid van hervormingen in O.-Indië, wees hij op de thee- en op de tabakscultuur. Hij beklaagde zich daarbij over de inzonderheid ook bij het ministerie van koloniën bestaande zucht, om de regeling van noodige zaken, onder het een of ander voorwendsel, op de lange baan te schuiven, en noemde daarbij de inrigting van eene stoompakketvaart op Indië, en eene wet op het beheer en de wijze van verantwoording der koloniale geldmiddelen. Ook vroeg hij om inlichting omtrent de zaak der duitenplaatjes, en omtrent het stelsel nopens het toekennen van het radikaal van Indisch ambtenaar.

De heer *Stolte* ontwikkelde vooral omtrent onzen handel met Japan zijne meening, en keurde het thans te dien aanzien gevolgd stelsel af. Hij verlangde: 1) dat de Regering den kambang-handel weder aan partikulieren zou afstaan; 2) dat aan het Japansch bestuur de middelen verschaft werden tot betere bewerking van het goud, zilver en koper; 3) dat het Japansch bestuur de wetenschap bekwam, dat het circulerend medium van dat land in betere verhouding met het muntstelsel der Westersche staten gebragt behoort te worden.

Nadat ook nog de heeren *van Bosse*, *van Lynden* en *Sloet tot Oldhuis* eenige inlichtingen hadden gevraagd, werden deze beantwoord door den minister van koloniën. Deze zeide, dat ten opzigte van de duitenplaatjes geene geheimen bestaan. Hoe belangrijk die zaak is, zij is niet van dat gewigt genoeg, om de verlangde inlichtingen afzonderlijk mede te deelen. Het verslag over de uitvoering van de muntwet geeft daartoe de meest geschikte gelegenheid, waarvan hij voornemens is gebruik te maken. — Wat hij in 1848 heeft aangevoerd nopens de instelling van de akademie te Delft, houdt hij vol, maar hij ontkent ooit in dien zin te hebben gesproken, alsof hij meende dat die instelling den band tusschen het moederland en de koloniën zou losmaken. Het is zijne overtuiging, dat te dien aanzien verbeteringen in de bestaande reglementen moeten gebragt worden. Hij was daaromtrent reeds in onderhandeling met den vorigen minister van binnenlandsche zaken en zou zonder diens aftreding het onderwerp reeds geregeld zijn. Hij zal nu in overleg treden met den tegenwoordigen minister, zoodra diens veelvuldige bezigheden hem dit veroorloven.

Verder wordt nog door den minister verklaard; dat er bevelen zijn gegeven aan de Ned. overheden op Decima, om een einde te maken aan de belemmeringen, welke aan de uitoefening van de openbare godsdienst nog mogten in den weg staan en om bij de Japansche regering aan te dringen op eene verdere magtiging tot de vrije godsdienstoefening daar te lande; — dat de aanleiding tot het aanwerven van Afrikaansche soldaten voor de Oost moet worden gezocht in hunne goede gehalte; dat deze soldaten over 't algemeen bij het Indische leger gunstig bekend zijn geweest, en ook gewigtige diensten hebben bewezen; — en dat er een ontwerp van wet op de emancipatie der slaven in gereedheid is, en alleen over de memorie van toelichting wordt geraadpleegd, en dat, zoo dra het een en ander bij den raad van state zal zijn overwogen, het der Kamer zal worden aangeboden.

Hij geeft eindelijk niet toe, dat de Indische zaken in het geheim worden behandeld en is steeds bereid alle inlichtingen te geven. Het is te veel gevergd, nu reeds de verzekering te geven, dat de loopende tabak- en thee-contracten bij expiratie niet gecontinueerd zullen worden. Dit zou alleen met de tabaks-contracten het geval kunnen zijn, maar de thee-contracten kunnen welligt ten voordeele der beide contracterende partijen verlengd worden.

GRAVENHAGE, 4 Februarij.

Het hof zal den rouw aannemen wegens het overlijden van H. K. K. H. de aartshertogin *Maria Elisabeth Francisca van Oostenrijk*, voor den tijd van acht dagen, te weten: vier dagen den middelbaren en vier dagen den ligten rouw, met ingang van den 3den Maart.

— Bij kon. besluit van den 21sten Februarij is benoemd: bij het 8ste regement, tot 1sten luitenant, de 2de luitenant *F. C. M. Sterk*, van het corps.

— Heden hebben de afdeelingen der Tweede Kamer tot rapporteurs over het wetsontwerp op het lager onderwijs benoemd de heeren *van Nispen*, *ten Cate*, *Heemskerk*, *Thorbecke* en *Bosscha*.

— Men verzekert thans, dat ook nog jhr. mr. *W. L. F. C.* ridder *van Rappard* voornemens is voor zijn lidmaatschap der Tweede Kamer te bedanken.

— Aan de Tweede Kamer der Staten Generaal zijn weder twee adressen ingezonden tegen het reglement op de drukpers in Indië, van eenige aanzienlijke ingezetenen uit Soerabaija en een van den heer *van Haren Homan*, uitgever van het dagblad *de Indiër*, welke laatste zich beklaagt, dat die voor hem zoo belangrijke uitgave door dat reglement als het ware wordt vernietigd.

Het *Handelsblad* zegt, bijzondere berigten uit Indië te hebben ontvangen, die doen zien, dat het hoog tijd wordt, dat er een einde kome aan eene spanning, die zoo roekeloos door het uitgevaardigde besluit op de drukwerken in Ned. Indië werd veroorzaakt; en dat men beslissende stappen doe, tot het te keer gaan van een maatregel, welke heillooze gevolgen voor de betrekkingen tusschen moederland en koloniën doen vreezen.

LEIDEN, 4 Maart.

De heer *de Raadt* heeft van burg. en weth. dezer gemeente autorisatie gevraagd en verkregen, tot het oprigten binnen deze stad van een instituut voor middelbaar en hooger onderwijs voor meer gevorderde jongelieden, met het doel om voor hen den overgang tot de vrijheid van het akademie-leven geleidelijk te maken, en eene gelegenheid open te stellen tot eene laatste voorbereiding voor de hoogeschool. Onder zijn bestuur zal een man van kunde en bekwaamheid aan het hoofd staan, terwijl hij zelf, even als tot nu toe, aan Noorthey werkzaam blijft.

GRONINGEN, 5 Maart.

In de laatste zitting van den gemeenteraad alhier is ingekomen de rekening en het verslag betreffende de stedelijke gasfabrijk over het afgeloopen jaar. Wij worden er thans mede in kennis gesteld en ontleenen daaraan het volgende:

De gebouwen zijn in goeden staat onderhouden; terwijl men over de werking der fabrijk zelve in al hare onderdeelen, over de buizenleiding en de verdeeling van het gas door de verschillende wijken der gemeente, bij voortduring een gunstig oordeel mag vellen.

Het aantal gasvlammen tot straatverlichting is met 7 vermeerderd en bedroeg op 1°. Januarij j.l. 631, waaronder 2 tijdelijk geplaatst.

Het partikulier verbruik is ook in dit jaar aanzienlijk toegenomen, zoo door vergrooting van reeds bestaande gasleidingen, als door nieuwe verbruikers, wier aantal in den loop des jaars met 257 is vermeerderd; op 1°. Januarij j.l. bedroeg het getal partikuliere verbruikers 879.

De consumtie van gas is dan ook in evenredigheid toegenomen, zóó zelfs, dat er vrees bestond, of wel de fabrijk in het kortste der dagen in staat zou zijn in de behoefte te voorzien. Hoezeer nu ook gebleken is, dat die vrees ongegrond was, zoo is niettemin de overtuiging verkregen, dat, bij verdere toeneming van partikuliere verbruikers, (waartoe alle kans bestaat) de fabrijk niet in staat is, in een volgend wintersaizoen daaraan te voldoen. De verslaggevende Commissie ziet zich dan ook in de aangename positie gebragt om eene belangrijke vergrooting van het productieve vermogen der fabrijk voor te stellen, waartoe zij later de plannen en bestekken zal aanbieden.

Van de verbruikte 25,301 mudden steenkolen zijn verkregen 469,653 cubieke ellen gas, waarvan voor de straatverlichting 150,024 ellen, het stadshuis 6654, het terrein en de woningen der fabrijk 10,007 en aan partikulieren 252,444 ellen zijn afgeleverd; het overige, ten bedrage van 50,524 ellen, is verloren gegaan.

Dit verlies moet evenwel hooger gerekend worden en op plm. 56,000 ellen gebragt, omdat de opneming der meters *nu* eenige dagen later is geschied dan in het vorige jaar, en dus de consumtie van 5 of 6 dagen van bovengenoemd cijfer, 252,444 ellen, moet worden afgetrokken.

In het vorige jaar was de aflevering aan partikulieren 139,568 ellen. Er heeft dus eene vermeerdering plaats gehad van bijna 113,000 ellen. Geheel in overeenstemming met deze verhouding, is ook de rekening gunstig te noemen.

Deze sluit in ontvangst en uitgave met een totaal van *f* 72,807.73.

De staat der fabrijk is in het afgeloopen jaar aanzienlijk vooruitgegaan. Terwijl toch de voordeelige staat op den 1sten Januarij 1856 bedroeg *f* 65,972.23¼; was die op den 1sten Jan. 1857 gestegen tot *f* 71,516.36½; zoodat er een vooruitgang is geweest van *f* 5,544.13.

Dat de fabrijk in 1856, zonder bijdrage uit de gemeentekas, een niet onaanzienlijk overschot heeft behaald, is zoowel een bewijs van de bestaanbaarheid der inrigting, als ook dat de gemeente de meerdere en betere verlichting niet te duur betaalt.

Wat toch kost de gasverlichting aan de gemeente?

De gemeente-kas betaalt:

1). de interest van *f* 350,000 opgenomen kapitaal à 4 pCt.	*f* 14,000
2). de traktementen der beambten	- 2,400
3). aflossing van genegotiëerde gelden	- 5,000
totaal	*f* 21,400.

Voor deze jaarlijksche som wordt de stad en hare buitenwijken met 631 gasvlammen verlicht, in plaats van pl. m. 400 olielichten van vroeger. En dan nog is de gemeente in het bezit eener fabrijk, die nu reeds meer heeft overgewonnen, dan de aflossing bedraagt, en binnen zeer korte jaren in staat zal zijn, door hare overwinsten in de aflossing te voorzien.

De commissie vermeent nu reeds te mogen aannemen, dat de kosten van verlichting niet hoog mogen genoemd worden, in vergelijking van hetgeen de olieverlichting kostte, of het gaslicht bij uitbesteding zou gekost hebben, zoodat men zich niet behoeft te beklagen, dat de gemeente vóór eigen rekening die fabrijk heeft opgerigt.

— Bij besluit van den commissaris des Konings van den 4den dezer is de opening van de 2de, 3de en 4de zittingen van den militieraad in deze provincie, zitting houdende te Groningen, voor de ligting van dit jaar bepaald als volgt: de tweede zitting op den 23sten Maart, de derde den 2den April en de vierde den 1sten Mei.

— Het te *Oude Pekela* gevestigde zeemanscollegie *de Trouw*, hetwelk eene jaarlijksche toelage verstrekt aan de weduwen van verongelukte zeelieden, wijdt zijne weldadige zorgen ook bij voortduring aan de uitrusting voor de buitenvaart van jongelieden die zelve daarin niet kunnen voorzien.

Dezen winter zijn wederom zes jongelieden van de noodige kleeding voorzien, terwijl dit getal van de oprigting af, in 1851, heeft bedragen 52, aan welke ongeveer *f* 2000 is te koste gelegd. Wijders is men voornemens, vermits de fondsen dit gedoogen, in den aanstaanden winter, aan de daartoe geschiktsten kosteloos onderwijs in de stuurmanskunst te doen geven. Zoo poogt dit collegie onze vloot van geschikte zeelieden te voorzien, aan welke groote behoefte is, en tevens hun den weg te openen, om tot gezagvoerders op te klimmen.

— Uit *Onstwedde* schrijft men ons, dat de dieverijen in dien omtrek in den laatsten tijd wederom toenemen. Zoo is in den nacht van j.l. Zaturdag op Zondag ingebroken in de woning van de arbeidersweduwe A. W. VELTHUIS te Veenhuizen, en eene partij spek en nog eenige kleinigheden ontvreemd. In datzelfde gehucht heeft men eene week vroeger H. HAAN ook bestolen, na op twee plaatsen in zijn huis te zijn ingebroken. Het is in 't belang der veiligheid te wenschen dat de politie de daders van dergelijke diefstallen op het spoor kome.

— Op het Israëlietisch kerkhof te *Veendam* zijn deze week ergerlijke baldadigheden gepleegd; men heeft er namelijk zerken grafsteenen en houten gedenkteekens doorgehouwen en omvergehaald. Het is te wenschen, dat de misdadigers de welverdiende straf er voor ondergaan.

— De minister van binnenlandsche zaken heeft de aandacht gevestigd op de voorgenomen tentoonstelling van vee, voortbrengselen en werktuigen van den landbouw, welke in de maand Augustus van dit jaar te Waterfort in Ierland zal gehouden worden.

Men hoopt dat ook de Nederlandsche landbouw door ruime inzendingen aan dien wedstrijd moge deel nemen. Behalve de premiën voor allerlei voortbrengselen uitgeloofd, zullen bijzondere prijzen worden toegekend voor uitmuntend buitenlandsch vee.

De Regering meent de landbouwers en veefokkers op die tentoonstelling opmerkzaam te moeten maken, vooral omdat zich daardoor eene gelegenheid aanbiedt tot plaatsing der voorwerpen, die voor de onlangs uitgestelde tentoonstelling van Parijs waren bestemd.

Chinesche aardappel.

In de Courant van den 1sten dezer komt de vraag voor of het ook gezegd kan worden waar men in Nederland van bovengenoemde vrucht kan koopen? Wij ontvingen hierop van twee zijden een nagenoeg gelijkluidend antwoord, hierop nederkomende, dat diegene welke van deze vrucht tot voortplanting verlangen, ze kunnen doen ontbieden bij den heer A. VEEN, handelaar in droogerijen en verfwaren te Groningen. Ook is ze te verkrijgen bij de heeren v. SCHERTZER en ZOON te Haarlem, op wier prijscourant voor 1857, ze op de volgende wijze is genoteerd:

Dioscorea batatas (nieuwe aardappelen uit China) groote wortels 75 ct., kleine knollen 25 stuks *f* 3, per stuk 15 ct.

Deze nieuwe aardvrucht heeft groote wortelen en is zeer smakelijk en voedend. Zij wordt als surrogaat voor onzen gewonen aardappel aanbevolen, alhoewel de doelmatigheid daarvan nog nader zal moeten blijken. Ze munt uit door weligen groei. De kleine in het verleden voorjaar door iemand te Haarlem geplante knolletjes hadden in het najaar de lengte van 1 à 1½ voet verkregen. Men plantte ieder knolletje in het begin van April in een klein potje en plaatste die in een' eenigzins warmen bak; na verloop van 14 dagen liepen ze uit. Daarna werden ze op den vrijen grond overgeplant, welke grond te dien einde tamelijk diep was omgespit. Groote wortels kunnen dadelijk in den vrijen grond worden geplant.

De droogmaking van de Zuiderzee.

Over de droogmaking der Zuiderzee heeft reeds menige gedachtenwisseling plaats gehad. Ook in den laatsten tijd is dat onderwerp op nieuw ter sprake gekomen. De *Tielsche Ct.* wijdt daaraan nu weder een artikel, waarin die droogmaking vooralsnog niet zoo zeer onmogelijk, als wel onraadzaam wordt geacht.

» *De Zuiderzee*, zegt dat blad, *is niet gemaakt*, *maar ontstaan*.

Zij was, vóór dat de Rijnmond bij Katwijk verzandde, een meer met eene uitwatering of uitkrooning naar het Vlie. De bedoelde verzanding verdriedubbelde het water, hetwelk zich nu in het meer Flevo moest ontlasten. Daar kwam nog bij het stelsel van inpoldering, dat zoowel ten oosten als ten westen van dat meer allengs in praktijk werd gebragt. Het gevolg van het een en ander was, dat het meer Flevo al de wateren die het nu werden toegevoerd, binnen zijnen boezem niet langer kon bevatten.

De moerassige gronden, die het zoowel ten noordoosten als ten noordwesten omzoomden, zag men voor de kracht van het water bezwijken en de Zuiderzee ontstond.

De vraag is: zoude men thans de Zuider zee kunnen missen? Wij antwoorden *neen*. Wij achten de Zuiderzee even noodzakelijk, als de Vecht, de Rijn en IJssel noodzakelijk zijn, ja als noodzakelijk is het Hollandsche Diep. Noord-Holland,

Friesland, Drenthe, Overijssel, Gelderland en Utrecht hellen allen af, naar de Zuiderzee henen. De Zuiderzee is voor al die provinciën de waterkom, de waterloozing.

Verbeel u, de Zuiderzee was droog gemaakt. Verbeeld u, in plaats van dien ruimen boezem, betrekkelijk naauwe kanalen. De natuur laat zich niet dwingen. Men denke aan het ontstaan van de Zuiderzee, men denke aan het ontstaan van den Biesbosch. In een land als het onze kan men thans de Zuiderzee als bergplaats, voor het op te malen, zoowel als voor het afstroomende water niet missen. Wil men hetgeen thans land is, niet in plassen of moerassen zien herschapen, dan moet men vooralsnog de Zuiderzee laten voor hetgeen zij is.

Iets anders is het evenwel, land aan te winnen in de zee. Dat kan zonder nadeel geschieden. De ondervinding zoowel als de natuur van de zaak heeft zulks geleerd. De boezem van de Zuiderzee is hier en daar ruimer dan noodig is. Overal waar dat het geval is, is betrekkelijk weinig stroom, en waar weinig stroom is, verhoogt zich de bodem door de kleistoffen, welke het rivierwater van boven uit land meêvoert. Van daar de droogten, van daar de zand- en kleibanken, zoowel aan de oostelijke, als aan de westelijke kusten, en dat vooral dáár waar die kusten bogtig zijn en boezems vormen, zoo als westelijk tusschen Edam en Hoorn en oostelijk tusschen Hindeloopen en Workum.

Er is reeds veel ingedijkt, vooral aan den uithoek van Noord-Holland, zoo als de Zijpe, de Wieringerwaard, het Eijerland, de Waard en Groetpolder enz.; maar er kan nog veel ingedijkt worden, zoowel aan de Friesche, als aan de Noord-Hollandsche kust.

Er kan nog veel land worden aangewonnen. Ook de zoogenaamde Goudzee tusschen Marken en Monnikendam zoude in vruchtbaar land kunnen worden herschapen. Vooral aan de Geldersche kust, waar bijna elke eb op vele plaatsen den bodem van de zee doet zien, zouden indijkingen met hoop op goed gevolg te ondernemen zijn. Doch geheel de Zuiderzee in land te herscheppen, zoude eene dwaasheid zijn met geene pen te beschrijven."

KERKNIEUWS.

[illegible] den 26sten Februarij is eervol emeritaat met [illegible] aan de predikanten G. van Duijl, bij de Herv. gemeente te [illegible], en J. W. Middelburg, bij de Herv. gemeente te [illegible], beide ingaande den 1sten April 1857, en aan J. D. Revel, bij de Waalsch-Herv. gemeente te 's Gravenhage, ingaande den 1sten Julij 1857.

— Van de onlangs uit Nederland in Oost-Indië aangekomene predikanten zijn benoemd: tot predikant bij de Protestantsche gemeente te Buitenzorg, ds. H. van Ameijden van Duijm; te Djokjokarta, C. G. S. Begeman; te Probolingo, F. J. N. Brouwer; te Cheribon, J. G. Walraven Krol; te Sumanap, J. M. Verff; te Macassar, B. Braams, en te Salatiga, G. van Gerrevink.

Leiden, 3 Maart. Heden formeerde de kerkeraad der Ned Herv. gemeente alhier een drietal bestaande uit de predikanten: Rauwenhoff, Schuring en Laurillard, waarvan beroepen is dr. E. Laurillard, predikant te Zantpoort.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LONDEN, 5 Maart.

Lord *Palmerston* heeft van de Koningin magtiging gevraagd en bekomen om het Parlement te ontbinden.

Heden is dan ook die ontbinding reeds openbaar aangekondigd. De acte van bijeenroeping van het nieuwe parlement is nog niet gepubliceerd.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 5 *Maart*.

Nederland Werk. Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$63\frac{7}{8}$.
Dito Dito	» 3	»	$76\frac{1}{4}$.
Dito Dito	» 4	»	$95\frac{9}{16}$.
Oostenrijk Metalliek	» 5	»	$76\frac{5}{8}$.
Dito 1851 en 1852	» $2\frac{1}{2}$	»	$39\frac{11}{16}$.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	$86\frac{13}{16}$.
Dito Nation. Metall.	» 5	»	$78\frac{9}{16}$.
Spanje Onbep. St.	» $1\frac{1}{4}$	»	$24\frac{1}{2}$.
Dito Binnenl.	» 3	»	$37\frac{9}{16}$.
Portugal	» 3	»	$45\frac{7}{16}$.
Rusland Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	$104\frac{1}{4}$.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	—
Dito bij *Hope*	» 4	»	$84\frac{1}{8}$.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	$84\frac{3}{8}$.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	—
Dito 6de serie	» 5	»	$96\frac{3}{8}$.

LONDEN, 5 *Maart*. Consols $94\frac{1}{8}$.

PARIJS, 5 *Maart*. Fransche 3 pCt. 71.25.

WEENEN, 5 *Maart*. Metalliek 5 pCt. *f* $83\frac{3}{4}$. Nat. Leening *f* 86. Wissel op Londen *f* 10.08. Zilver *f* $3\frac{1}{2}$.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 2 Maart, *Zeven* Elisabeth, Dordrecht.
TEXEL 2 Maart, *Beck* Phoebus, Tjilatjap; — 3 *van Gijzel* Stad Amsterdam, Batavia.
VLIE 28 Febr., *Ploeg* Vertrouwen, Newcastle.
BROUWERSHAVEN 2 Maart, *Baumgarten* Johanna Christina, Tjil.
HONG KONG 14 Jan., *Visser* President van Buren, Lombock.
KONSTANTINOPEL vóór 18 Febr., *Zeeman* Serah, v. Bourgas n. Falmouth.
TRIEST 25 Febr., *Oostra* Libra, Amst.; *Rijkens* Jantina Annach., Rotterdam.
CETTE vóór 23 Febr., *Hasewinkel* Roelf Giezen Jr., Algiers.
LONDEN 28 Febr., *Ploeg* Jacoba Christina, Harlingen.
Bij DUNGENESS ...., *Overgaauw* Johanna Maria, v. Banjoewangie n. Rott., met een' loods aan boord.
Bij FOLKESTONE 28 Febr., *Franken* Janna Adriana, v. Suriname n. Amsterdam.
CARDIFF 25 Febr., *Jonker* Zwaanette en 26 *Hoetjer* Anna, Lissab.
HARTLEPOOL 27 Febr., *v. d. Eyk* Adriana Francissa, Vlissingen.
BREMERHAVEN 27 Febr., *Geltes* Twee Gezusters en *Kuiper* Twee Gebroeders, Gron.; — 28 *Suk* Welvaart, *Gust* Vr. Margrieta en *Klein* Maria Magdalena, Delfzijl; *v. d. Wind* Dina Marchina, Seville.

Vertrokken.

AMSTERDAM 3 Maart, *Oldenburger* Geppina, Nantes.
TEXEL 2 Maart, *Walker* Archipelago, Konstantinopel; *Velthuis* Prov. Overijssel, Grimsby.
HONG KONG 9 Jan., *Zeeman* Tonia, Bat.; — vóór 13 *Sterkenburg* St. Helena, n. Macao en Rio de Janeiro.
SINGAPORE 31 Dec., *Kluin* Juno, Akyab.
MALTA 20 Febr., *van Duffelen* Oceaan, Palermo.
KAAP VERD 5 Jan., *de Boer* Haamstede, Bat.
GENUA 24 Febr., *de Groot* Jacoba Johanna, Nizza.
LIVERPOOL 27 Febr., *Douwes* Isabella, Antwerpen.

Zeilklaar.

NEWCASTLE 27 Febr., *Jansen* Catharina, Lissabon.

Batavia, 10 Jan. Het Nederlandsche oorlogsstoomschip *Borneo* is in de kleine Sambas-rivier op de steenen gestrand, lek geworden en zal waarschijnlijk weg zijn; de inventaris is gedeeltelijk geborgen en de opvarenden zullen met een partikulier vaartuig naar Soerabaya overgevoerd worden.

Zoutkamp, 4 Maart. Zeilklaar: *Bakker* Reenna, Harwich; *Pluktje* Hermanna Hendrika, Londen; *Janknecht* Kooph. en Zeevaart, Hull.

Het schip Stella Mettutina, kapit. *Beekman*, van Groningen naar Bayonne, thans onder Oostmahorn liggende, is lek; de kapitein is naar Groningen vertrokken om ligters aan te nemen.

Delfzijl, 4 Maart. Binnengekomen 2 Maart, *Mulder* Klaziena, Norden; *Barghoorn* Vr. Trientje, Emden.

Vertrokken den 2 Maart, kapit. *Geertsema* Cath. Elisab., Leer; *Puister* Vr. Maria, Brem.; — 3 *Dirks* Vr. Fenna en *Dallinga* Anna Hinder., Emden; *Spelt* 4 Gebroed. en *Dost* Sietkina, Hamb.; *Bossinga* Wiea Geziena, *Fekkes* de Landbouw en *Wortel* Gebbina, Engeland; *Feiken* Catharina en *Donga* Helena, Noorwegen.

Gepraaid den 12 Jan., op 3° 2' N.Br., 22° 41' W.L., *van Zameren* Henriëtte en Cornelia, v. Liverpool n. Adelaïde. — Den 17 Jan., op 5° 46' N.Br., 22° 51' W.L., *Esink* Derkina Titia, v. Amst. n. Bat. — Den 14 Jan., op 2° 41' N.Br., 24° 1' W.L., *Draijer* Madura, v. Bord. n. Batavia. — Den 28 Jan., op 26° 12' N.Br., 37° 11' W.L., de Nederl. schooner Promosa? van Veendam, bestemd naar Havana. (Hoogstwaarschijnlijk de schooner Pomona, kapit. *Valkenier*, v. Rott. n. Havana, den 3 Jan. uit Helvoet vertrokken.)

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 3 Maart, *Gnodde* Antilope, Havana.
CARDIFF 27 Febr., *v. d. Wall* Johan Wilbrand, Lissab.; *Bakker* de Jonge Liefert, Santander.
Bij DUNGENESS 28 Febr., *Visser* Zaanstroom, v. La Rochelle n. Amst.; — 1 Maart, *v. Duyn* Marinus Willem, v. Bat. n. Rott.
BELFAST 28 Febr., *Schabeling* de Maas, Dordr.
SHIELDS 27 Febr., *Gnodde* Verwachting, Amst.; *Ontjes* Johanna Amelia, Schiedam.
BORDEAUX 28 Febr., *Bragt* Lucretia, Lynn; *de Winter* Bordeaux, Rotterdam.
GIBRALTAR 19 Febr., *v. Gelderen* Vereeniging, Vlaard.
POINT DE GALLE 24 Jan., *Muntendam* Corn. Mathilda, Hartlep.
AKYAB 29 Dec., *Reimer* Ida, Penang; den 9den Jan. n. Rangoon vertrokken.

Vertrokken.

AMSTERDAM 3 Maart, *Hoeksma* Corn. Wilhelm., Messina; — 4 *Basker* Petron. Hilleg., Lond.
TEXEL 3 Maart, *Muller* Minna Muller, B. Ayres; *Buykes* Santa Rosa, Curaçao; *Zeegers* Cathar., Porto; *Molenaar* Maria, la Rochelle; *Kars* Roelfina en *Kaspersma* Eendragt, Londen.
VLISSINGEN 2 Maart, *Hotze* Jantje Wilkens, Santander.
HARLINGEN 2 Maart, *de Boer* Alida Elisabeth, Londen; *Pekelder* Heidewika Regina, Stockh.; *Zwaal* Gijsbert Jan, Noorwegen.
LONDEN 28 Febr., *Sap* Joanna Jacoba, Bilbao; *Bekkering* Gesina, *Bekkering* Beerendina Hugues en *van Driesten* Jantje Berg, Stettin.
PENZANCE 27 Febr., *Douwes* Klasina Maria, Dublin.
DARTMOUTH 1 Maart, *Struys* Maria Elisab., Rott.
GRAVESEND 2 Maart, *Boon* Verwisseling, Venetie.
NEWCASTLE 28 Febr., *v. Klooster* Gesina, Gron.; *Stuimer* Remelia Johanna, Amst.
HARWICH 28 Febr., *Net* Jantina Margaretha, Londen.
COCHIN 9 Jan., *van Hemert* de Zwaan, Londen.

BURGERLIJKESTAND.

Van den 27sten Februarij tot en met den 5den Maart 1857 zijn te *Groningen* geboren 15 zoons en 6 dochters; gehuwd 8 paren; overleden 3 ouden en 9 jongen.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

ROTTERDAM, 3 *Maart*. Tarwe: 161, 162 ℔ Hoogl. Kleefs. *f* 380, *f* 385; 160 ℔ dito *f* 360, *f* 365.

AMSTERDAM, 4 *Maart*. Tarwe en Rogge tot vorige prijzen bij kleinigheden aan consumtie; verkocht van Tarwe: 131 ℔ n. witb. Pools. *f* 445; 127 ℔ n. b. dito *f* 405; 126 ℔ j. dito *f* 360; 129 ℔ n. Riga *f* 368; 128 ℔ n. Gelders. *f* 335. — Rogge: 121 ℔ j. Holst. *f* 230; 120 ℔ n. Munst. *f* 220; 117, 119 ℔ Petersb. *f* 217, *f* 223. — Gerst in een doen: 107 ℔ Knobbe *f* 195.

Koolzaad vast: Fransch 82 p. vl.; op 9 vat in Sept., Oct. en Nov. $78\frac{1}{2}$ p. vl. — Lijnzaad onveranderd: 113, 114 ℔ Bessarabië *f* 435. — Raapolie dadelijk vast, op levering van voor- en najaar williger: op 6/w. *f* 53,25; vlieg. *f* 51,75; Mei *f* 49,75 a *f* 50,25; Sept. en Oct. *f* 46—*f* 46 a *f* 46,25; Nov. en Dec. *f* 46. — Lijnolie dadelijk prijsh., op levering, vooral op het najaar, hooger betaald: op 6/w. *f* 44; vlieg. *f* 42,75; April *f* 42,50 a *f* 42,75; Mei *f* 42,50 a *f* 43; Sept. *f* 42,75 a *f* 43; Oct. *f* 42,50; Nov. en Dec. *f* 42,25 a *f* 42,50. — Hennepolie op 6/w. *f* 50,75; vlieg. *f* 49,50.

LONDEN, 2 *Maart*. Ten gevolge van geringen voorraad, werd Inl. Tarwe 2 sh. hooger gehouden, waarin slechts enkele koopers bewilligden, zoodat men op het einde der markt tot de koersen der vorige week teregt konde. In vreemde ging weinig om; de prijzen vertoonen geen verandering. Gerst ferm en 1 sh. duurder. Boonen en Erwten bedongen de vorige notering. Haver iets lager.

Van den 4den. Granen zonder handel.

VEEMARKTEN.

LONDEN, 2 *Maart*. De veemarkt was van buitenlands matig voorzien, doch onder het aanwezige was weinig puik goed; de prijzen liepen echter iets hooger, geldende puike ossen 4 sh. 2 p. a 4 sh. 8 d. en puike Schotsche 4 sh. 10 d. a 5 sh. per 8 pond.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 4 *Maart*.

Nederl. Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{15}{16}$; Dito Dito 3 pCt. $76\frac{1}{4}$; Dito Dito 4 pCt. $95\frac{9}{16}$. — Belgie, bij *Rothschild*, $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{1}{4}$. — Spanje, Onbep. Stukken $1\frac{1}{4}$ pCt. $24\frac{1}{2}$; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. $37\frac{7}{16}$; Dito Buitenl. 85 £ 3 pCt. $41\frac{3}{4}$. — Portugal, te Londen 3 pCt. $45\frac{3}{8}$. — Rusland, Oblig. bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. 104; Dito te Londen, $4\frac{1}{2}$ pCt. $95\frac{3}{4}$; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. $96\frac{1}{2}$. — Oostenrijk, Metall. 5 pCt. $76\frac{3}{4}$; Dito Dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $39\frac{3}{8}$; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. $86\frac{13}{16}$; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. $78\frac{5}{8}$. — Mexico, Onbep. Stukken 3 pCt. $21\frac{9}{16}$.

ADVERTENTIEN.

SCHOUWBURG TE GRONINGEN.

Laatste Voorstelling in het Abonnement,
op **Zaturdag den 7den Maart.**

L. HARTLOOPER, *Tooneeldirecteur*.

Declamatorium.

De ondergeteekenden zullen op **Dingsdag den 10den Maart** e.k., des avonds te 6 uur, in de CONCERTZAAL alhier, een aan de GEDICHTEN van TOLLENS ontleend en tot één geheel zamengesteld **DECLAMATORIUM** voordragen.

De Bewijzen van Toegang, waarvan het getal naar het aantal Zitplaatsen beperkt blijft, zullen aan de Inteekenaren op de vroeger ontworpen en voorloopig aangekondigde »HULDE AAN TOLLENS" worden aangeboden en zijn, zonder dat er verder Inteekeningslijsten zullen rondgaan, van heden af en zoolang de voorraad strekt, à **f 1—50** en voor Studenten en Militairen à **f 1—00**, te bekomen bij den Archidiaken Mr. H. EDELINCK, bij den Boekhandelaar R. J. SCHIERBEEK en aan het Concerthuis.

Het Programma van dit **door de Toonkunst ondersteund** Declamatorium, waarvan de opbrengst aan de **Algemeene Armen** wordt afgestaan, zal op den avond der uitvoering op de Zaal verkrijgbaar worden gesteld.

Groningen, 2 Maart 1857.

Mr. A. MODDERMAN.
Jhr. W. C. A. ALBERDA van EKENSTEIN.
J. KOOL.
Jhr. H. L. WICHERS.
D. J. G. SCHEEPERS.
J. J. MODDERMAN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

J. G. SISSINGH,
Banketbakker en *Confiturier*,
met
K. S. van RENSEN.

Groningen, 4 Maart 1857.

*** Hoogezand, 1 Maart 1857. Bevallen van eene *DOCHTER* H. BARENDS—ROMKES.

*** Groningen, 4 Maart 1857. Voorspoedig bevallen van een' *ZOON* R. L. WIJNNE—BROUWER.

*** Bevallen van eenen ZOON Grietje Jans Kortrijk, geliefde Echtgenoot van

T. van HOUTEN,
Zwanenstraat.

Groningen, 4 Maart 1857.

ZATURDAG DEN 7DEN MAART

te bezien in het REVENTER van het BURGERWEESHUIS, de belangrijke verzameling **BOEKEN** over verschillende **Vakken** van **Wetenschap**, benevens **LANDKAARTEN, PLATEN, SCHILDERIJEN, ENZ. ENZ.**, al hetwelk verkocht zal worden op **Maandag den 9den tot Dingsdag den 17den Maart e.k.**, telkens des avonds te half zes.

De CATALOGUS is à 10 Cts. te bekomen bij

J. DOESBURG,
Boekverkooper in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat.

*** Bij **G. T. N. SURINGAR**, te *Leeuwarden*, is van de pers gekomen:

Het laatste Deel van

FRIEDRICH PERTHES,
IN ZIJN LEVEN EN BEDRIJF GESCHETST
DOOR ZIJNEN ZOON
Prof. CL. TH. PERTHES.

Met Portret. Vier deelen compleet, **f 11,50.**

.... »een Werk zoo volledig en aanschouwelijk van voorstelling en zoo vol belangrijke détails, dat wij er èn op zich zelf èn als bijdrage tot de Geschiedenis van onzen tijd hoog mede zijn ingenomen." (*Letteroefeningen.*)

*** Bij de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA** is van de pers gekomen:

VROUWENLEVEN;
BEELDEN, GROEPEN EN TEEKENINGEN,
OTTILIE WILDERMUTH
NAGESCHETST
DOOR
J. J. A. GOEVERNEUR.

Met Vignet. **Prijs f 3.50**; gebonden in blaauw Linnen band met vergulde Stempels **f 3,90.**

Aan de Inteekenaren is verzonden:

No. 4 van den **Jaargang voor 1857** van het

GODSDIENSTIG HUISBLAD,
Stichtelijke Lectuur voor Verstand en Hart,
ONDER HOOFDREDACTIE VAN
Dr. E. J. DIEST LORGION
EN MEDEWERKING VAN EEN AANTAL MET ROEM BEKENDE VADERLANDSCHE GELEERDEN.

Inhoud: *Bijbelverklaring.* Abrahams nachtgezigt; door J. H. Sonstral. — *Kerk. Geschiedenis.* Bernard van Clairvaux. — *Mengelingen.* De godsdienst in het dagelijksch leven (eene preek, op verzoek van Koningin Victoria in het licht gegeven, en door Bunsen in Duitschland ingeleid).

Jaarlijks verschijnen 26 Nommers in roijaal octavo, tegen den prijs van *f* 4—00.

Het GEMEENTEBESTUUR van *GRIJPSKERK* zal, onder nadere approbatie, op DONDERDAG den 19den Maart 1857, des middags te twaalf uur, in het GEMEENTEHUIS te *Grijpskerk*, overgaan tot de UITBESTEDING, bij enkele inschrijving, van

het BOUWEN van

I. Eene NIEUWE SCHOOL te *Visvliet*.
II. Eene NIEUWE SCHOOL te *Pieterzijl*; met VERTIMMERING aan het SCHOOLHUIS.
III. Gedeeltelijke AFBREKING en VERNIEUWING der SCHOOL te *Niezijl*, met VERTIMMERING aan het Schoolhuis.
Alles met BIJLEVERING der noodige MATERIALEN,

in gevolge de Bestekken, die van af DONDERDAG den 12den Maart eerstk. tot en met WOENSDAG den 18den Maart daaraanvolgende in het GEMEENTEHUIS te *Grijpskerk* ter lezing zullen liggen; — terwijl de Biljetten van Inschrijving dienen te worden bezorgd ter SECRETARIJ dezer GEMEENTE vóór of op WOENSDAG den 18den Maart 1857.

Grijpskerk, 3 Maart 1857.

Het Gemeentebestuur voornoemd:
A. J. HESSELINK.
Ter ordonnantie van hetzelve:
M. de MUINCK.

*** Ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zullen, op **HEDEN** VRIJDAG den 6den Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek ter verkoop worden aangeboden:

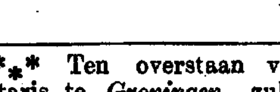

I. Eene zeer nette BEHUIZING get. I 118, met OPEN PLAATS, BLEEKVELD en TUINTJE, staande en gelegen te *Groningen*, in de Visscherstraat, Noordzijde, laatst in huur bewoond door den Heer JAEGER.

II. Eene BEHUIZING, get. L no. 130, met grooten TUIN, staande en gelegen te *Groningen*, in de Leliestraat, op den hoek van de Violettensteeg, toebehoorende aan H. E. BREKHOF en CONS.

Om te aanvaarden op den 1sten Mei 1857 en te bezien op den dag van Verkoop, van 10—12 en van 2—5 uur.

Mr. C. de RANITZ, *Notaris*.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op ZATURDAG den 7den Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort te *Groningen*, publiek worden verkocht:

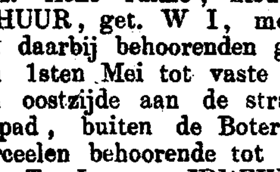

I. Eene ruime BEHUIZING, get. G 56, met TUIN, staande en gelegen aan de Stadsgracht tusschen de Boteringe- en Ebbingepoorten te *Groningen*, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 2—$67\frac{1}{2}$, en

II. Eene ruime, nieuws vertimmerde BEHUIZING en SCHUUR, get. W 1, met de VASTE BEKLEMMING van den daarbij behoorenden grooten TUIN, doende jaarlijks op den 1sten Mei tot vaste huur *f* 10—00, staande en gelegen oostzijde aan de straat op den hoek van het Studentenpad, buiten de Boteringepoort te *Groningen*; — beide Perceelen behoorende tot de Nalatenschap van wijlen Jonkh. Mr. T. J. van IDDEKINGE. — Om te aanvaarden de Tuinen op Gregorie en de Behuizingen op den 1sten Mei 1857. Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—5 uur.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG den 9den Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Koffijhuishouder B. ten HAVE, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene zeer neringrijke **KOOPMANSBEHUIZING**, get. I 247, staande oostzijde aan Der-Aa, bij de Vischbanken, te *Groningen*, benevens een ruim PAKHUIS daarachter, uitkomende op de Laan, wordende door Mejufvrouw de Wedw. G. ten OEVER bewoond.

II. Een geheel nieuw vertimmerd PAKHUIS met OPEN PLAATS en BOVENWONING met VRIJEN OPGANG, get. I 245, staande mede oostzijde aan Der-Aa te *Groningen*.

III. Eene BEHUIZING, get. S 63, staande zuidzijde aan het Zuiderdiep, op den hoek van het Ruiterstraatje te *Groningen*, wordende door E. A. BOLHUIS in huur bewoond.

IV. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Martini-Kerk te *Groningen*, get. no. 27.

Om te aanvaarden op den 1sten Mei 1857.

Te bezien ZATURDAG bevorens en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—5 uur, — perceel I op Bewijzen van Toegang, ten Kantore van den Notaris te bekomen, tegen betaling van 10 Cent, ten voordeele van de algemeene Armen der Gemeente *Groningen*.

Voorst:

V. Het welbezeild, gekoperd en kopervast

SCHOONERSCHIP

genaamd ***GROOT ZEEWIJK***, uitgehaald in den jare 1854, groot 164 Zeetonnen, gevoerd door den Scheepskapitein G. J. HOMAN, met COMPLETEN INVENTARIS, zooals hetzelve thans is liggende in de Binnenhaven te *Schiedam*, alwaar het dagelijks kan worden bezigtigd.

Informatiën bij de Heeren A. PRINS en COMP., te *Schiedam*, en ten Kantore van den Notaris.

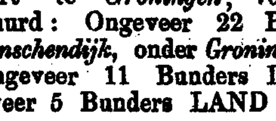

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG den 17den Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. BRUINS, buiten de Apoort te *Groningen*, voor één Saizoen publiek worden verhuurd: Ongeveer 22 Bunders LAND, gelegen aan den *Hoornschendijk*, onder *Groningen*, toebehoorende aan J. NAUTA; — ongeveer 11 Bunders LAND, mede aldaar gelegen, en ongeveer 5 Bunders LAND, gelegen aan den Straatweg bui-

ten de Apoort, toebehoorende aan de Weduwe J. B. BAZUIN; en ongeveer 19 Bunders LAND aan den *Hoornschendijk*, toebehoorende aan de Erven J. FOKKENS; — alles in Perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden *te zamen*, als het Topgras en de Naweide ieder afzonderlijk, en om te Bouwen.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 18den Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort te *Groningen*, voor één Saizoen publiek worden verhuurd: Ongeveer 19 B. uitmuntend **GROENLAND**, gelegen in den *Paddepoel*, toebehoorende aan den Heer L. T. JORISSEN; ongeveer 14 B. best **GROENLAND**, gelegen in den *Paddepoel*, toebehoorende aan den Heer H. VAN DER LAAN; alles in perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden te zamen, als het Topgras en Naweide ieder afzonderlijk; ongeveer 14 Bunders uitmuntend LAND, gelegen aan den *Wolddijk*, onder *Zuidwolde*, toebehoorende aan D. G. GROENENDAL, en sulks in Perceelen, om te Hooijen, Weiden en Bouwen, en voorts nog het **TOPGRAS** van ongeveer 13 B. LAND, gelegen in de *Hammen*, onder *Adorp*, toebehoorende aan de Erven FRIMA; in perceelen.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, publiek, voor één Saizoen, worden verhuurd:

Op Vrijdag den 20sten Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein REINTJES, te *Vierverlaten*, onder *Hoogkerk*, ongeveer 22 B. LAND, gelegen in de Koningspoort onder *Hoogkerk*, toebehoorende aan den Heer Mr. H. H. A. SLUIS; en

Op Zaturdag den 21sten Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein [illegible], te *Hoogkerk*, de LANDERIJEN toebehoorende aan BARBARA LEUTSCHER en gelegen te *Hoogkerk*; alles in Perceelen, om te Hooijen, Weiden en Bouwen.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 25sten Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder J. BRUINS, buiten de Apoort te *Groningen*, voor één Saizoen publiek worden verhuurd:

Ongeveer 28 B. best LAND, gelegen aan den *Horenschen dijk*, toebehoorende aan den Heer H. C. REINDERS; en ongeveer 6 B. LAND, gelegen aan den Straatweg buiten de Apoort, toebehoorende aan den Heer A. HESSELINK, en voor *drie jaren:* Ongeveer 2 B. LAND, gelegen aan den *Horenschen dijk*, toebehoorende aan de Erven T. VAN DUINEN; alles in Perceelen, om te Hooijen, Weiden en Bouwen.

Mr. **E. VAN EERDE**, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op MAANDAG den 9den Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein T. GRAALMAN, in de Nieuwe Boteringestraat te *Groningen*, publiek, voor den tijd van één Saizoen te verhuren: Ongeveer 16 Bunders LAND, gelegen in den *Hoogen Paddepoel*, onder *Adorp*, in eigendom toebehoorende aan Mevrouw de Wedw. van wijlen den Heer Mr. T. P. TRESLING.

Om te Weiden en te Hooijen.

Mr. E. VAN EERDE,
Notaris.

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zal, op WOENSDAG den 18den Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Weduwe BIJMA, op *Kostverloren*, voor den tijd van één jaar worden verhuurd:

Ongeveer 9 B. best GROENLAND, liggende bij *Groningen*, aan den Straatweg naar *Zuidhorn*, toebehoorende aan de Weduwe P. BIJMA en ZOON.

Alles om te Hooijen en te Weiden, als Topgras en Naweide ieder afzonderlijk.

Ten overstaan van Mr. **J. J. CREMERS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG den 24sten Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein E. H. AALFS, voor de Ebbingepoort te *Groningen*, voor één Saizoen publiek worden verhuurd: De **LANDERIJEN** toebehoorende aan Jhr. Mr. J. W. QUINTUS gelegen onder *Adorp;* waarbij ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen worden verhuurd: Ongeveer 9 B. best LAND, gelegen in de *Kleine Hammen*, onder *Adorp*, toebehoorende aan den Heer J. KRAUS; alles in Perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden, als Topgras en Naweide.

Ten overstaan van Mr. **J. J. CREMERS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 26sten Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein D. G. BRUGMA, buiten de Heerepoort te *Groningen*, voor één Saizoen publiek worden verhuurd: de LANDERIJEN, gelegen aan den Stads-Singel buiten de Heerepoort te *Groningen*, groot ongeveer 18 Bunders, toebehoorende aan Jhr. Mr. J. W. QUINTUS; — waarbij tevens ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen worden verhuurd: Ongeveer 10 B. LAND, gelegen buiten het Kleine-poortje bij *Groningen*, toebehoorende aan den Heer A. HAAKMA JANSSONIUS; ongeveer 1½ B. LAND, gelegen bij de *Gideon*, aan de Westzijde van het Winschoterdiep, toebehoorende aan den Heer P. WIERSEMA, en ongeveer 6 B. LAND, gelegen buiten de Heerepoort, aan het Horenschediep, toebehoorende aan H. RIJKENS; — alles in Perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden, als het Topgras en de Naweide.

HOUTVEILING,

onder werkelijke Houtkoopers,

op ZATURDAG den 7den Maart 1857, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van den Logementhouder G. TER STEEG, te *Delfzijl*, van:

Eene groote partij **JUFFERS**, van verschillende Havens aangevoerd, **ELLINGS, KOLDERS, STOLPEN, enz.**, en eene aanzienlijke partij OOSTZEESCHE GREENEN, alsmede VUREN MAATS, OVERMAATS en ONDERMAATS BALKEN.

Mr. H. J. OFFERHAUS, *Nots.*

LANDVERHURINGEN.

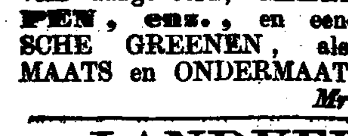

Op Zaturdag den 7den Maart e.k., des avonds te 5 uur, ten Huize van J. P. SMIT, op het Noordhorner Tolhuis, van p. m. 24 Gr., om te Hooijen en Weiden; 2 Gr. Tarwe, en 2 Gr. om te Bouwen, gelegen onder *Noordhorn*, toebehoorende aan S. RODA, en 9 Gr. om te Hooijen en te Weiden, onder *Noordhorn*, behoorende bij de Plaats thans nog bij K. P. FERINGA in gebruik.

Op Dingsdag den 10den Maart e.k., des avonds te 6 uur, ten Huize van F. G. MEINEMA, onder *Dorkwert*, van p. m. 5 Gr., om te Hooijen en te Weiden, gelegen onder *Leegkerk*, toebehoorende aan J. K. IWEMA.

Op Woensdag den 11den Maart e.k., des namiddags te 3 uur, ten Huize van de Wedw. VOGELZANG, te *den Ham*, van p. m. 30 Gr. best GROENLAND, om te Hooijen en te Weiden, gelegen onder *den Ham*, toebehoorende aan den Heer C. E. BARLINCKHOFF.

Op Zaturdag den 14den Maart e.k., des avonds te 6 uur, ten Huize van den Kastelein SCHIPPER, te *Aduard*, van p. m. 35 Gr., om te Hooijen en te Weiden, gelegen onder *Leegkerk*, toebehoorende aan J. F. ZANTINGA.

Mr. H. GUICHART ABRESCH, *Nots.*

*** Mr. **A. MUNTINGHE CLEVERINGA**, Notaris te *Appingedam*, zal, ten verzoeke van SIKKE JACOBS DOORNBOS in q.q., op DINGSDAG den 10den Maart 1857, des voormiddags te tien uur, ten Huize van G. J. OOSTERDIJK, te *'t Zandt*, op zeer aannemelijke Voorwaarden publiek verkoopen:

Eene **BOERENBEHUIZING en SCHUUR**, met de VASTE, ALTIJDDURENDE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 19 B., 84 R., 20 E. allerbest GROEN- en BOUWLAND, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 135—00, staande en gelegen nabij *'t Zandt* en den Grindweg.

Mr. A. MUNTINGHE CLEVERINGA.

*** Mr. **A. H. WERUMEUS BUNING**, Notaris te *Uithuizen*, is voornemens, op DONDERDAG den 12den Maart 1857, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van den Kastelein H. ELEMA, te *Zandeweer*, ten verzoeke van de Erven K. A. KNOL en ANTJE K. BOS, in leven Ehel., en van J. E. MEDENDORP, publiek te verkoopen:

Eene **BEHUIZING** met de **BEKLEMMING** van het ERF, TUIN en APPELHOF, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 4 en het zesjarig Geschenk; staande en gelegen aan de Straat te *Zandeweer*.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Schemmer*, gedenkt, op ZATURDAG den [illegible] Maart 1857, des namiddags te 4 uur, ten Huize van de Wedw. H. J. BOELMANS, te *Slochteren*, publiek te veilen en te verkoopen:

I. Eene BEHUIZING met EIGEN HEEM en TUIN, staande aan den Heereweg te *Slochteren*.

II. Den EIGENDOM van 75 R., 80 Ell. TUINGROND, mede aldaar, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 4—00; alles toebehoorende aan de Wedw. en Erven SIBRAND KLEIN.

Mr. J. D. TRESLING.

*** In het laatst der maand MAART, tijd en plaats nader te bepalen, zal publiek worden verkocht:

I. Eene **BOERENBEHUIZING** en **SCHUUR** met de VASTE BEKLEMMING van 10 B., 58 R., 90 Ell. LAND, staande en gelegen te *Kropswolde*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 75—00.

II. 81 R., 80 Ell. EIGEN GROENLAND, gelegen te *Foxhol;* — in eigendom toebehoorende aan de Wedw. en Kinderen van wijlen HINDRIK LAMMERTS NIEBOER.

Mr. J. D. TRESLING.

HOUTBOELDAG.

Op DONDERDAG den 19den Maart 1857, des voormiddags *precies te* 10 *uur*, op *Klinckema*, te *Zuidhorn*, van ongeveer **300 zware EIKEN, ESSCHEN, IJPEREN en BEUKEN STAMMEN**; voorts van ruim **1000 DENNEN of SPARREN**, en van eene aanzienlijke partij STOELDRAAIJERS-, BOEREN- en KAPHOUT; alles gekapt en tot dadelijk vervoer gereed.

J. HOMAN.

BOELDAG.

Mr. **C. HARTMAN BUSMANN**, Notaris te *Sappemeer*, zal, kracht Bevelschrift van den Heer REGTER van het Kanton *Hoogezand* van den 23sten Februarij j.l., naar behooren geregistreerd, ten Sterfhuize van wijlen HARKE JANS HOVING, in leven Landbouwer te *Sappemeer*, op DONDERDAG den 12den Maart 1857, des namiddags te een uur, in het openbaar verkoopen:

Den geheelen, door den Erflater nagelaten **INBOEDEL**, het **BOERENBESLAG**, de **MELKGEREED-SCHAPPEN** en **LEVENDE HAVE**, als: 3 PAARDEN, 10 stuks HORENVEE, 1 MELKSCHAAP, WIPKARREN, PLOEGEN, EIDEN, WENTELBLOK, WAAIJER, den MEST en hetgeen verder tot een compleet Boerenbeslag behoort.

NB. Op het HEEM of op het LAND worden geene KOEKBLOKKEN of TAFELS toegelaten.

Op nader te bepalen tijd, zal publiek ter verkoop worden aangeboden:

Een **TJALKSCHIP**, groot 39 Tonnen, met COMPLETEN INVENTARIS. Te bevragen bij H. SMID, Kastelein buiten de Apoort te *Groningen*.

KONINKLIJK GEOCTROIJEERDE

KALKFABRIJK

VAN

H. K. Onnes en Co., te Feerwerd,

aan het Aduarderdiep.

De ondergeteekenden rekommanderen zich tot de levering van

PATENTKALK.

Deze Kalk is **zuiver** doorgebrand, **helder** wit van kleur, laat zich gemakkelijk **bewerken** en **verdraagt** veel zand.

MONSTERS zijn op franko aanvrage te bekomen bij

H. K. ONNES en Co.,
Apoortenboog, lett. G no. 212.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een complete **KRUIDENIERS- en VERFWINKEL** met TOEBEHOOREN enz., **TOONBANK** en **KOFFIJBRANDER** met IJZEREN BAK, bij de Wedw. G. J. DEELMAN, Heerestraat.

TE HUUR:

eene nieuw vertimmerde **BOVENWONING** van 4 KAMERS, KEUKEN, PUT en REGENWATER. Te bevragen bij

J. FRIJBORG.

EENE BOVENWONING TE HUUR,

tegen Mei. Te bevragen bij

W. HOVENS GREVE,
Apotheker aan de Vischmarkt.

NIEUW ROOD en WIT

Klaverzaad,

TUINZADEN, PEULVRUCHTEN, GRAS- en LIJNZADEN, te bekomen bij

G. A. RIEPMA,
in den *Zaadzaaijer*,
Oude Ebbingestraat te *Groningen*.

TIETE BOSGRA, Oz.,

Boomkweeker te *Bergum*,

is volgens gewoonte weder ALLE MARKTDAGEN te SPREKEN over **allerlei BOOMEN en HEESTERS**, alsmede **TUINZADEN**, bij den Logementhouder A. MIDDELKOSTER, N. Ebbingestraat te *Groningen*; belooft een accurate bediening.

A. O. BOSGRA,

Boomkweeker te *Bergum*,

maakt bekend, dat zijn Broeder H. O. BOSGRA weder ALLE MARKTDAGEN is te SPREKEN over **allerlei BOOMEN, HEESTERS** en **TUINZADEN**, bij I. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen;* belooft eene accurate bediening; en dat alzoo K. P. SPANNINGA, die de twee voorgaande jaren in de Provincie *Groningen* de zaken voor hem waarnam, **niet meer** in zijne **dienst** is.

Attentie!!

Men vraagt in de Stad *Groningen*, en verder in alle Steden en Dorpen dier Provincie: soliede **WINKELIERS** in **IJZER-** of **KRUIDENIERSWAREN**, welke zich willen belasten met het **verkoopen** van een **dagelijksch, net artikel**, hetwelk in alle HUISHOUDINGEN eene noodzakelijke behoefte is, **tegen eene goede provisie.**

Degenen die hierop reflecteren, gelieven zich te adresseren aan P. M. KESLER, te *Leeuwarden*. Brieven franko.

IEMAND uit den fatsoenlijken stand, reeds bejaard doch in staat EENIGE UREN DAAGS zich met **Schrijfwerk** te kunnen bezig houden, ervaren in het ITALIAANSCH BOEKHOUDEN, wenschte als zoodanig bij eene ***Fabrijk*** of bij een ***Handelaar*** in het groot in **Manufacturen**, als anderzins, in de Stad *Groningen* geplaatst te worden. Voldoende bewijzen kunnen worden overgelegd, die volkomen vertrouwen verdienen; en zal meer op eene minzame behandeling, dan op de hoegrootheid van het Salaris worden gezien. Reflecterenden adresseren zich, met frankobrieven, aan het BUREAU dezer COURANT, onder lett. M.

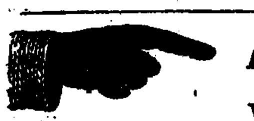

Eene **JONGE DAME** zoekt ***KOST, INWONING***, benevens **GEZELLIG HUISSELIJK VERKEER** bij de eene of andere Familie, liefst binnen de Stad *Groningen*.

Hierop reflecterende, wordt men verzocht zich ten spoedigste met franko brieven te wenden aan het BUREAU dezer COURANT, lett. Z.

Met het SCHUURPOEDER

van de SCHUMACHERSCHE Wetsteen-Fabrijk kan men op de gemakkelijkste wijze blinkend Koper, heldere Spiegels en glansrijk Zilver verkrijgen. Het neemt oogenblikkelijk al het aanslag van het Metaal weg en is zoo fijn en zacht, dat het den luister in het minst niet beschadigt. Aangeslagen Lampglazen worden, daarmede gepoetst, in een oogenblik zoo helder als kristal. Zilveren Lepels, enz., worden het best met de vlakke hand daarmede gepoetst en zijn dan zoo blank als nieuw. Geen ander Poetsgoed is zoo geschikt om Knoopen en Ornamenten, Sabelscheeden en andere Wapenstukken te poetsen.

Stollp's Likdoorn-Balsem neemt Likdoorns en Eksteroogen in weinige dagen voor goed weg. Attesten van den Graaf en de Gravin VAN SONTHEIM, in *Stuttgart*, Oberfinanzrath HARTMAN, ADOLF HAUSMANN, Finanzrath HÄRLIN, allen te *Ludwigsburg*, spreken er met veel lof van.

Het Fleschje kost 60 Ct.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Appingedam*, S. RITSEMA; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Delfzijl*, T. J. WIJNTJES; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Nieuwolda*, R. P. v. CALCAR; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

Cibaria Saluberrima,

IN PLAATS VAN

REVALENTA ARABICA.

De **CIBARIA** is het BESTE VOEDSEL voor jonge Kinderen en zwakke Menschen. Zij werkt spoediger, is smakelijker en veel goedkooper dan DU BARRY'S **Revalenta**, en heeft velen reeds hare heilzame krachten getoond. Zij wordt afgeleverd in **blikken bussen**, inhoudende: 12½, 25 en 50 Ned. Looden, voor 45 Cts., 80 Cts. en *f* 1,50; de **Prima** voor 75 Cts., *f* 1,40 en *f* 2,50; te *Appingedam* bij den Heer A. B. BOUWES; te *Veendam* bij den Heer J. E. SCHOLTENS; te *Groningen* bij den Heer R. T. TIDDENS; verder in de bekende Dépôts en aan het MAGAZIJN te *'s Gravenhage*, bij den Fabrikant J. A. VAN WIJK.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen;* medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen*,

Februarij 1857.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
22	771,37	770,97	770,36	5,0	8,8	7,1	0,93	0,92	0,92	Z.	Z.	Z.	betrokken.	betrokken.	bewolkt.
23	770,82	771,37	772,00	4,5	9,0	4,5	0,85	0,75	0,89	„	„	„	„	„	helder.
24	773,42	772,16	771,33	2,5	7,4	3,4	0,73	0,68	0,86	„	O.t.Z.	O.t.Z.	helder	helder	„
25	768,42	766,89	767,83	0,2	6,0	3,3	0,93	0,67	0,86	O.t.Z.	Z.Z.O.	Z.t.O.	„	„	„
26	770,78	772,10	773,48	2,1	6,1	0,6	0,95	0,82	0,95	Z.	N.t.W.	N.W.	bewolkt	„	„
27	773,37	773,11	772,99	1,0	7,0	4,0	0,95	0,74	0,88	W.Z.W.	Z.W.	Z.Z.W.	mistig.	weinig bew.	betrokken.
28	772,64	772,41	773,36	5,0	10,0	4,8	0,96	0,81	0,94	Z.W.t.Z.	W.Z.W.	W.Z.W.	betrokken.	betrokken.	helder.

Gemidd. over de maand Februarij
765,34 — 1,1 — 0,80

Regen
12,2 strepen.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.